

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2P/66/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8209204240
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2012:8209204240.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého U. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťaťa rodičov R. R., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXX, zastúpenej JUDr. Jánom Lemešom, advokátom, Žižkova 19, Košice a H. V., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XX, XXX XX F. - Š., zastúpeného JUDr. Janou Šantnerovou, advokátkou Hviezdoslavova 9, Bardejov, o úpravu práv a povinností k maloletému U. R.Š., takto

rozhodol:

Otec maloletého H. V., nar. XX.X.XXXX je oprávnený stykať sa s maloletým U. R., nar. XX.XX.XXXX každú poslednú sobotu v každý druhý kalendárny mesiac v roku v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. za účasti matky maloletého R. R., nar. XX.X.XXXX mimo bydliska maloletého a bez účasti starých rodičov maloletého s tým, že maloletého spolu s matkou otec prevezme pred bydliskom maloletého a s tým, že prvý styk otca s dieťaťom sa uskutoční v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku a následne sa styk uskutoční každý druhý kalendárny mesiac.

Matka maloletého je povinná maloletého na styk riadne pripraviť.

Otec maloletého je povinný zabezpečiť návrat maloletého spolu s jeho matkou po ukončení styku späť pred bydlisko maloletého.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec maloletého U. sa podaným návrhom na začatie konania zo dňa 07.09.2009 domáhal, aby súd upravil styk s maloletým tak, že bude oprávnený sa s nim stykať každý páry mesiac kalendárneho roka a to v posledný týždeň v mesiaci v čase od soboty 09.00 hod. do nedele do 15.00 hod. v páry kalendárny rok v mesiaci júl od 01. júla od 09.00 hod. do 15.júla do 15.00 hod. a v nepáry kalendárny rok v mesiaci august od 01. augusta od 09.00 hod. do 15. augusta do 15.00 hod. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať otcovi v určený čas pred svojim bydliskom a otec je povinný dieťa v stanovený čas matke pred jej bydliskom odovzdať. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2C 309/2002, ktorý nadobudol právoplatnosť 02.01.2003, bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti jeho matky. Otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 1.000,- Sk. Od 01.01.2009 platí sumu 100,- eur. Na súde prebiehalo konanie o zvýšenie výživného, kde zistil, že bývala manželka zmenila synovi priezvisko, pričom on k tomuto nedal súhlas. V rozvodovom rozsudku nebol upravený styk s maloletým a doposiaľ nevyužil možnosť podať návrh na úpravu styku. Neurobil tak preto, lebo matka maloletého mu odmietala podať akékoľvek informácie, odmietala sa s nim rozprávať a on nevedel, že môže podať návrh na súd. Má záujem sa s maloletým stretávať. Na pojednávaní vo veci 1P 198/2004 matka maloletého uviedla, že maloletý má zdravotné problémy ako fyzické aj psychické. Preto navrhol

vykonať aj znalecké dokazovanie. Žije v zahraničí, ale za synom by prichádzal aspoň raz za dva mesiace a cez letné prázdniny by s ním chcel byť aspoň 15 dní.

Matka maloletého sa k návrhu písomne nevyjadрила.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Na pojednávanie vo veci konané dňa 01.02.2012 sa dostavili právna zástupkyňa otca, matka a právny zástupca matky. Nedostavili 1. otec, ktorého neúčast' na pojednávaní ospravedlnila jeho právna zástupkyňa, o odročenie pojednávania nežiadal a 2. kolízny opatrovník, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Súd preto v zmysle citovanej právnej úpravy vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, ich vyjadreniami, vyjadreniami ich právnych zástupcov a kolízneho opatrovníka, znaleckým dokazovaním, výsluchom znalca a oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav veci:

Z rodného listu U. R. súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX sa maloletý narodil rodičom H. V., nar. XX.XX.XXXX a R. V., rod. R., nar. XX.XX.XXXX.

Na pojednávaní dňa 19.02.2010 právna zástupkyňa otca uviedla, že navrhuje uzavrieť rodičovskú dohodu v znení, že otec by bol oprávnený stretávať sa so synom každý posledný víkend v mesiaci počnúc sobotou od 9.00 hod. do 15.00 hod. Iný styk zatiaľ nepožadujú. Styk otca s maloletým zatiaľ neprebíha.

Právny zástupca matky na pojednávaní dňa 19.02.2010 uviedol, že uvedený návrh potrebuje prejednať s matkou.

Právny zástupca matky na pojednávaní dňa 29.03.2010 uviedol, že na poslednom pojednávaní bol daný návrh otca mal. dieťaťa na uzavretie rodičovskej dohody ohľadne styku s tým, že sa nevyjadrovali k tomuto návrhu z dôvodu, že matka nie je ochotná sa dohodnúť na takejto dohode. Tvrdí, že sú tu dané dôvody, prečo nie je možné, aby sa otec s dieťaťom stretával a to sú v prvom rade dôvody, že otec nikdy nechcel, aby sa dieťa narodilo a robil všetko preto, aby neprišlo na svet a ďalej sú to zdravotné dôvody, ktoré sú na strane mal. dieťaťa.

Právna zástupkyňa otca na pojednávaní dňa 29.03.2010 uviedla, že trvajú na svojom návrhu ohľadne styku otca s maloletým tak, ako to predniesli na predchádzajúcom pojednávaní. Takýto návrh považuje za návrh, ktorý je v plnom záujme mal. dieťaťa.

Výsluchom otca na pojednávaní dňa 29.03.2010 bolo zistené, že žiada určiť úpravu styku so synom tak, ako to predniesla jeho právna zástupkyňa. V roku 2002 bolo jeho manželstvo s matkou mal. dieťaťa rozvedené a mal. R. U., nar. XX.XX.XXXX bol zverený do osobnej starostlivosti matke. Dieťa naposledy videl dňa XX.X.XXXX, v čase jeho narodením, vtedy odišiel zo spoločnej domácnosti. Po rozvedení manželstva sa asi po dobu prvého polroka pokúšal telefonicky kontaktovať s rodinou R., teda konkrétne aj s matkou, keďže ona žije s rodičmi v rodinnom dome, tak sa pokúšal so všetkými kontaktovať a snažil sa dohodnúť, aby sa mohol so synom stretávať. Bohužiaľ akýmkoľvek návrhom z jeho strany nebolo výjdené v ústrety. Prestal sa to potom skúšať, zmieril sa s tým, že syna neuvidí a že sa s ním nebude stretávať. Potom realizoval ešte jeden telefonický kontakt, ale to sa netýkalo úpravy styku, ale len úpravy platby výživného, resp. keď vstúpila SR do EÚ. Chce, aby bol upravený styk so synom.

Viedlo ho k tomu viacero skutočností. Prvým a závažným dôvodom je skutočnosť, že v roku 2009 sa zúčastnil súdneho pojednávania vo veci zvýšenia výživného na mal. syna. Pričom sa tam dozvedel viaceré okolnosti, ako skutočnosti, že mal. syn ešte nenavštevuje školskú dochádzku. Podľa jeho názoru, mal byť už žiakom ZŠ. Zistil, že podľa tvrdenia matky je syn postihnutý a potom zistil viacero skutočností, ktoré v ňom vzbudili presvedčenie, že je potrebné, aby sa so synom stretával a možno práve takýmto spôsobom synovi, aby mu pomáhal a bol s ním. Nezdržiava na území SR od roku 2004. Od 26.10.2004 mu boli udelené víza k pobytu na území Y... Tam pracuje, má tam zriadenú domácnosť, žije s družkou, ktorá má svoje deti. Zatiaľ spoločné deti nemajú.

Na dotaz samosudcu, či je presvedčený o tom, či je možné realizovať styk na začiatku tak ako to je v návrhu, predovšetkým vzhľadom na dĺžku doby odkedy dieťa nevidel, otec mal. dieťaťa uviedol, že platí výživné na syna, pričom darčeky a pohľadnice nerealizoval a neposielal ich synovi práve z dôvodu, že je problém komunikovať s bývalou manželkou a s celou jej rodinou. Možno na začiatku by stálo za to, aby niekto bol prítomný ako nejaký asistent pri jeho stretnutí sa so synom. Pevne verí, že syn bude ochotný sa s ním stretávať. Vyjadril sa, že svojho syna má rád, aj keď je vzhľadom na túto uplynulú dobu potrebné

hodnotiť, že citový vzťah medzi synom a otcom nevznikol. Pamätá si aj na čas svojho odchodu, na presnú hodinu, kedy sa so synom hral v spoločnej domácnosti, cíti ešte stále jeho vôňu, vystískal ho, hral sa s ním.

Na dotaz samosudcu, či sa nejakým iným spôsobom zaujímal o svojho syna, otec mal. dieťaťa uviedol, že áno, zaujímal sa prostredníctvom osôb, ktoré žijú v mieste trvalého bydliska syna a to väčšinou prostredníctvom svojej mamky, ale bohužiaľ obyvatelia tejto obce zo zvláštnych dôvodov mu žiadne informácie o synovi nepodali.

Uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie, že nechcel, aby sa dieťa narodilo a robil všetko preto, aby to dieťa na svet neprišlo. Je to zavádzajúce, pretože sa s manželkou pokúšali o dieťa po určitú dobu. Keď manželka otehotnela, boli obidvaja šťastní a spokojní. Tieto informácie nie sú pravdivé.

Na dotaz samosudcu, či má otec vedomosť o tom, či je pravdivé tvrdenie právneho zástupcu matky mal. dieťaťa, že dieťa je zdravotne postihnuté, otec mal. dieťaťa uviedol, že na pojednávaní v roku 2009 v konaní o zvýšenie výživného sa dozvedel túto informáciu. Má k dispozícii zdravotnú kartu svojho syna. Konzultoval jeho zdravotný stav s lekárom, z čoho vyplýva záver, že v roku 2002 na vyšetrení v F., ktorého sa zúčastnil syn bolo zistené, že trpí atrofiou mozgu. Následne bol ešte na štyroch ďalších vyšetreniach. V čase, keď opúšťal spoločnú domácnosť, alebo v čase rozvodového konania, mu žiadna takáto informácia nebola známa. Rozprával sa s bývalou švagrinou, teda s rodinou bývalého švagra s tým, že oni sami uviedli, že v roku 2004, keď ešte syna videli, tak nevideli žiadne príznaky, aby trpel nejakým zdravotným postihnutím.

Na otázku právneho zástupcu matky mal. dieťaťa, aby uviedol otec mal. dieťaťa, kedy sa naposledy stretol so svojim synom a či od uvedeného dátumu ho ešte niekedy videl, otec uviedol, že naposledy bol so synom, keď sa s ním hral, ako už popísal svoju situáciu vo svojej výpovedi. Syn mal 4 mesiace, odvtedy ho videl len na videozázname.

Na otázku právneho zástupcu matky mal. dieťaťa na otca, akou inou formou, okrem telefonických pokusov sa snažil skontaktovať s matkou mal. dieťaťa, otec uviedol, že iné kontakty neskúšal.

Na dotaz právneho zástupcu matky mal. dieťaťa na otca mal. dieťaťa, aby vysvetlil, z akých dôvodov sa potom nekontaktoval a nesnažil sa napr. písomne skontaktovať s matkou mal. dieťaťa, otec uviedol, že tých dôvodov bolo viacero. Prvý dôvod je ten, že už v roku 2004 odišiel mimo územia SR. Osobne už potom nenavštevoval územie SR a mal ešte aj ekonomické problémy, aby sa vrátil a snažil sa riešiť iným spôsobom túto formu kontaktu.

Na otázku právneho zástupcu matky na otca mal. dieťaťa, prečo teda nenapísal aspoň list, otec uviedol, že skúšal to telefonicky, nebolo to možné. Potom prišli ďalšie dôvody.

Na otázku právneho zástupcu matky mal. dieťaťa na otca, aby súdu opísal aký mali vzťah vzájomne medzi sebou v čase počatia dieťaťa, otec uviedol, že v čase počatia dieťaťa, ich vzťah bol dobrý. O dieťa sa pokúšali. V čase, keď bola manželka v 7 mesiaci tehotenstva, došlo medzi nimi k fyzickému kontaktu, ku problému, ktorý vyvrcholil fyzickým

kontaktom. Došlo k tomu, že odišiel zo spoločnej domácnosti, pričom došlo k trestnému oznámeniu, on podal takéto oznámenie. Bol to prešetrovaný priestupok pre občianske spolunažívanie. O tom, že sa syn narodil, sa dozvedel od cudzích ľudí. Zdržoval sa u svojej matky v R.. Potom navštívil matku mal. dieťaťa asi 2x alebo 3x v pôrodnici. Odviezol ju domov a obnovili spolužitie a žili spolu do veku 4. mesiaca ich spoločného syna.

Právny zástupca matky na otca mal. dieťa uvádza konštatovanie, či môžu tomu rozumieť správne to, že on v priebehu spolužitia matku dieťaťa nikdy fyzicky nenapadol, otec uviedol, že áno, je to pravdou. Matku syna nikdy nenapadol fyzicky.

Na otázku právneho zástupcu matky mal. dieťaťa na otca, aby uviedol, z akých dôvodov, keď mal maloletý asi 4 mesiace, opustil matku mal. dieťaťa, otec uviedol, že jeho odchodu predchádzali vzájomné hádky, ktoré vznikli predovšetkým z tých dôvodov, že syn mal problémy s bruškom, plakal v noci. Oni sa potom hádali, kto s ním bude, akým spôsobom sa to bude riešiť. A tieto situácie ich doviedli k odcudzeniu sa a odchodu zo spoločnej domácnosti. Ešte v čase počatia, keď sa pokúšali, boli tam určité problémy, vznikali tam tie hádky. Nakoniec si obaja mysleli, že dieťa vzniknuté problémy vyrieši.

Výsluchom matky na pojednávaní dňa 29.03.2010 bolo zistené, že nesúhlasí s návrhom otca a nechce, aby sa otec v žiadnom prípade so synom stretával. Dôvody, ktoré ju k tomu vedú, sú nasledujúce. V prvom rade uviedla, že počas celého tehotenstva, tak jej fyzicky ubližoval otec dieťaťa, to znamená, že do nej kopal, týral ju, povedal jej, že urobí všetko preto, aby sa to dieťa nenarodilo. Potom, keď sa narodil syn, že ju aj jeho zabije, že má k dispozícii náboje. Je presvedčená o tom, že vtedy ako aj dnes spolupracuje s mafiou, že ju sledujú určití ľudia. Má obavy o život a zdravie dieťaťa. Pokiaľ ide o zdravotné problémy, ktoré tu boli uvádzané, tak naozaj syn trpí zdravotnými problémami. Prejde krátku vzdialenosť na vlastných nožičkách, potom ho musí nosiť na rukách, má problémy s chrbátikom.

Na dotaz samosudcu, či počas existencie manželstva alebo následne v rozvodom konaní nejakým spôsobom sa snažila poukázať na skutočnosti, ktoré uvádza vo svojej výpovedi, pokiaľ ide o fyzické, agresívne správanie zo strany otca mal. dieťaťa, matka uviedla, že nie, neurobila to preto, že sa bála, že jej ublíži.

Pokiaľ ide o tvrdenie, že mal vzťah otec s nejakou mafiou, tak uviedla, že po uzavretí manželstva sa jej priznal, že pracoval na N.. Mal tam vzťahy s mafiánskym podsvetím, mal byť vo väzení, pomohla mu nejaká bacharka. Z týchto dôvodov si myslí, že aj v súčasnosti je ona a dieťa sledované. Od odchodu zo spoločnej domácnosti sa otec ani raz nepokúšal s ňou skontaktovať. Pokiaľ ide o plnenie výživného, výživné, ktoré je stanovené posielala. Napr. posielal 500 Kč, za február jej nedošla žiadna platba na výživné. U. dovŕši v roku 2010 G. rok svojho veku. V súčasnosti nie je vzhľadom na svoj zdravotný stav syn žiakom ZŠ. Dieťa sa nevie brániť, nevie rozprávať. Okrem slov mama a baba, nič iné nerozpráva. Potrebuje celodennú starostlivosť, z tohto dôvodu nenavštevuje žiadnu ZŠ.

Na dotaz samosudcu, či sa nepokúšala matka o riešenie tejto situácie nejakou náhradou pokiaľ ide o špeciálne školy, matka uviedla, že má odporúčanie od svojho lekára, aby dochádzalo iba k vyučovaniu vzhľadom na jeho zdravotný stav v domácom prostredí.

Na dotaz samosudcu, aby matka uviedla mená lekárov, ktorí sa zaoberali zdravotným stavom mal. syna, matka uviedla, že ošetrojúcim detským lekárom je H.. R.. Odborným lekárom je S. E. H.. V. a pokiaľ

ide o neurologičku, tak je to H.. M., všetci majú sídlo v Bardejove. Ďalším základným dôvodom, prečo nechce, aby sa otec so synom stretával je skutočnosť, že syn má naozaj zdravotné problémy, má choré srdiečko. Nechce, aby sa mu tieto zdravotné problémy ešte zhoršili. Otec je pre syna cudzím človekom.

Na dotaz samosudcu, či matka sa nejakým spôsobom sama pokúšala o kontakt s otcom, pokiaľ ide o otázku stretávania sa alebo riešenie nejakých iných okolností s otcom mal. dieťaťa, matka uviedla, že nie. Otec opustil spoločnú domácnosť. Sama nemala vedomosť o jeho pobyte a prebiehalo od roku 2004 konanie o zvýšenie výživného, pričom až v roku 2008 sa jej samosudkyňa pýtala, či nemá vedomosť o pobyte otca. Hľadala ho aj polícia, pričom sa mal zdržiavať v J..

Na dotaz samosudcu na matku mal. dieťaťa, či naozaj nie je možné, aby sa otec s mal. dieťaťom v záujme dieťaťa stretával aspoň na niekoľko hodín za prítomnosti trebárs matky mal. dieťaťa alebo inej osoby, matka uviedla, že nie, pretože on ho nevidel počas dlhej doby.

Na dotaz samosudcu, či sa stretáva mal. U. s niekým, kto je jeho rovesníkom alebo prípadne s nejakými príbuznými zo strany otca mal. dieťaťa, matka uviedla, že pokiaľ ide o otázku stretávania sa s rovesníkmi, tak vzhľadom na zdravotný problém U. nechodí takmer von. Ak s ním ide von, tak potrebuje zobrať kočiar alebo ho vyniesť na rukách. Ide s ním len k lekárovi. S otcovými príbuznými sa syn nestretáva. Uviedla tiež, že sa sama s pomocou rodičov stará o syna, zabezpečuje mu osobnú starostlivosť, je nezamestnaná. Poberá opatrovateľský príspevok na syna vzhľadom na jeho zdravotný stav.

Na otázku právnej zástupkyne otca mal. dieťaťa na matku, aby súdu vysvetlila, z akých dôvodov nebolo možné, aby pracovníci ÚPSVaR v Bardejove prešetrili pomery objektívne na strane mal. dieťaťa, pretože neboli vpustení do rodinného domu, v ktorom žije matka s dieťaťom, matka uviedla, že ich nepustila z dôvodu, že v tom čase sa nezdržiavala doma, bola na výsluchu na polícii, pretože sa tam vedie voči nej trestné stíhanie, pretože neumožnila, aby dieťa navštevovalo ZŠ.

Na otázku otca mal. dieťaťa na matku mal. dieťaťa, aby uviedla, prečo nedodržala dohodnutý termín na prešetrovanie pomerov, pretože podľa jeho informácií došlo k dohode medzi matkou a pracovníkmi ÚPSVaR v Bardejove, matka uviedla, že osobne si termín s pracovníkmi, teda s kolíznym opatrovníkom nedohodla. Bol jej iba doručený papier o tom, že kedy prídu na to šetrenie. V ten deň sa musela dostaviť na výsluch na polícii.

Na dotaz samosudcu na matku mal. dieťaťa, či je problém, aby kolízny opatrovník vykonal šetrenie na strane pomerov mal. dieťaťa, matka uviedla, že nie, nie je žiaden problém.

Na otázku otca mal. dieťaťa, či môže matka súdu potvrdiť, že sa vulgárne vyjadrovala na adresu kolíznych opatrovníkov priamo pred týmito pracovníkmi, matka uviedla, že nie.

Na otázku otca mal. dieťaťa na matku mal. dieťaťa, aby súdu uviedla, ak tvrdí, že má zdravotné problémy syn, ako často sa zúčastňuje lekárskeho vyšetrení so synom a ako často navštevuje detskú lekárku, matka uviedla, že keď sa syn „pochorie“ tak túto detskú lekárku navštívi. Pokiaľ ide o ďalších odborných lekároch, či ide o neurológa alebo ortopéda, bude to raz za tri mesiace, alebo niekedy raz za pol roka.

Na otázku otca mal. dieťaťa na matku mal. dieťaťa, na základe čoho tvrdí, že on spolupracuje s mafiou, matka uviedla, že to už uviedla vo svojej výpovedi, pretože si myslí, že to sám povedal.

Kolíznym opatrovníkom uviedol, že chce reagovať na tvrdenie matky, pretože naozaj dňa 19.2.2010 si s matkou dohodli osobné stretnutie na deň 25.2.2010 v čase od 9.00 hod. do 10.00 hod. v obci L., v mieste jej trvalého bydliska. Oni na stretnutie došli, matka nebola doma.

Právny zástupca matky uviedol, že na deň 25.2.2010 o 10.00 hod. bol určený termín pojednávania vo veci o zvýšenie výživného 1P 198/04, teda takouto informáciou mohol kolízny opatrovník disponovať a nedohadovať stretnutie na takýto dátum.

Otec mal. dieťaťa uviedol, že akékoľvek informácie o tom, aby bol v spojení s mafiou, tak ako to uviedla matka, sú naozaj nepravdivé. Pretože žiadnu takúto informáciu matke nepovedal. Je to vymyslené, nie je to pravdivé. Je pravdou, že v roku 1990 po otvorení hraníc chodil do N., ale naozaj vyslovene len za účelom nákupov pre svoju osobnú spotrebu. Pokiaľ ide o ďalšie tvrdenie, že mal matke povedať a vyhrážať sa jej zabitím, že vlastní dva náboja, jeden pre syna a jeden pre ňu, naozaj to je ďalšie nepravdivé tvrdenie, žiadnu zbraň nevlastní, ani v tom čase žiadnu zbraň nevlastnil. Zotrváva na tom, čo už uviedol. Manželku nikdy neudrel, to znamená, že nie sú pravdivé tie jej tvrdenia o tom, že by ju mal fyzicky pravidelne napádať, týrať ju alebo spôsobovať jej nejaké fyzické útrapy.

Matka mal. dieťaťa uviedla, že sa chce opýtať otca mal. dieťaťa, akým spôsobom si predstavuje, ak sa s ním chce stretávať, vôbec spôsob realizácie toho styku a to z dôvodu, že to dieťa má zdravotný problém, nevie komunikovať, potrebuje, aby bolo prebalené. Nevie prejsť to, že kedy je hladné alebo smädné. Sám sa nevie najesť, obliecť a pod. Tiež uviedla, že otec neodišiel v roku 2001 ako uviedol zo spoločnej domácnosti, ale už v roku 2000 a potom sa už nikdy do spoločnej domácnosti nevrátil.

Na uvedenú otázku otec uviedol, že v tom nevidí problém, pretože prebalí dieťa vie. Informácie o tom, ako s ním treba komunikovať, kedy mu dať najesť, by mohol získať od manželky, ak by sa vzájomne o tom porozprávali.

Z lekárskeho nálezu maloletého zo dňa 25.05.2010 vyhotoveného H.. E. M. vyplýva, že dieťa je od narodenia sledované pre retardáciu psychomotorického vývoja. Je sledovaný ortopédom a fyziatrom, od 11/2009 sledovaný logopédom. Doporučenie psychológa - integrácia v domácej starostlivosti s prideleným osobným asistentom. sledovaný G.. V.Á. - S., fixácia chrbt. korzetom, skoliosis. Dieťa nie je kolektivizované, zaostáva v rečovej komunikácii, celkovo sťažená mobilita a motilita dieťaťa, sfinktery nekontroluje, plienkovaný.

Z vyjadrenia H.. H. R. zo dňa 29.06.2010 vyplýva, že maloletý je pravidelne sledovaný neurológom pre základnú diagnózu : DMO, mentálna retardácia - sekundárna porucha reči, kyfaskolióza TH -L - je riešená ortopédom, nosí chrbtový korzet. Od 11/2009 sledovaný logopédom. Dieťa je plienkované pre sekundárnu enuresis noct. et diurna.

Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov v rodine maloletého zo dňa 27.07.2010 bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu v Bardejove, sp. zn. 2 C 309/02 zo dňa 24.7.2002 bolo manželstvo rozvedené a na čas po rozvode manželstva maloletý U. bol zverený do výchovy a opaterky matky. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého po 1000,- Sk mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2.1.2003. Okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov č. k 2 C 309/02-19 zo dňa 24.7.2002 vo výroku o výživnom pre maloletého U. R. tak, že výživné zo strany otca H. V. zvýšil zo sumy 33,19 € / 1 000, - Sk / na sumu 100 € mesačne počnúc dňom 1.1.2009, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15 dňa, ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.3.2010. Otec si súdom určenú vyživovaciu povinnosť plní pravidelne v požadovanej sume. Bol podaný návrh na uloženie výchovného opatrenia - napomenutím podľa § 37 ods. 2 písm. a) ZR proti matke maloletého za ohrozovanie riadnej výchovy dieťaťa. Vec je vedená pod sp. zn. 6P 7/2010. Maloletý U. je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a z dôvodu svojho ťažkého zdravotného postihnutia je odkázaný na opatrovanie. Opatruje ho jeho matka R. R., ktorej je poskytnutý peňažný príspevok na celodenné opatrovanie maloletého dieťaťa. Príplatok je vyplácaný od septembra 2006, pričom od 01.03.2010 do 30.05.2010 bol pozastavený z dôvodu, že matka neumožnila kontrolu účelnosti peňažného príspevku. Následne kontrolu umožnila, tak jej bola výplata obnovená. Maloletému sú poskytované príspevky na kompenzáciu zvýšených výdavkov - na prevádzku motorového vozidla, pričom jej bol odo dňa 01.03.2010 pozastavená jeho výplata, na hygienu. Matka poberá rodinné prídavky, ktorých výplata je od 01.04.2010 poukazovaná obci z dôvodu zanedbávania plnenia si povinnej školskej dochádzky maloletého. Proti týmto rozhodnutiam sa matka odvolala. Maloletý v šk. roku

2009/2010 bol zapísaný do 1. ročníka ZŠ v L.. Ani raz sa nezúčastnil na vyučovacom procese. Absencia nie je ospravedlnená a matka nereaguje na kontakt zo strany školy. Ide o žiaka individuálne integrovaného do bežnej triedy, ktorého učebný plán je prispôsobený 2 - krát v týždni po 2 vyučovacie hodiny. Zástupcovia Základnej školy v L. vykonali s matkou dieťaťa pohovor v domácom prostredí dieťaťa za účelom vyriešiť a dohodnúť sa na ďalšom postupe edukácie maloletého. Matka považuje za najvhodnejšie pre maloletého individuálne vzdelávanie v domácom prostredí. Zástupcami základnej školy ako aj zástupcami Oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Bardejove bola poučená o podmienkach, ktoré je potrebné splniť nato, aby bolo dieťa vzdelávané v domácom prostredí. Poučená bola o potrebe predložiť riaditeľke ZŠ v L. žiadosť o povolenie individuálneho vzdelávania maloletého dieťaťa z dôvodu, že jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a taktiež predložiť odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia dieťaťa. Ku dňu vydania správy kolízneho opatrovníka tak matka neučinila a odmietla ponúkanú pomoc zo strany školy pri spísaní tejto žiadosti. Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Bardejove ju odkázalo na § 24 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní, ktorý okrem iného ustanovuje náležitosti, ktoré ma žiadosť obsahovať. Matka maloletého uvedené zobrala na vedomie, s tým že jej oddelenie dohodlo termín stretnutia s riaditeľkou ZŠ v L.Ž.. V tento deň matka maloletého telefonicky oznámila oddeleniu, že až do doby

skončenia konaní na Polícii a na Okresnom súde neurobí nič, aby dieťa mohlo realizovať plnenie povinnej školskej dochádzky. Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Bardejove vykonalo opakované šetrenia v rodine maloletého dieťaťa, ktoré boli až do 18.6.2010 neúspešné z dôvodu neumožnenia vstupu do rodinného domu. Po každom neúspešnom šetrení, bola matka maloletého predvolaná na oddelenie a bola poučená o dôsledkoch porušovania rodičovských povinností. Bolo je taktiež poskytnuté sociálne poradenstvo zamerané na individuálne vzdelávanie maloletého dieťaťa, tak ako je vyššie uvedené. Matka aj napriek poskytnutému poradenstvu zotrváva na svojom stanovisku a odmieta akúkoľvek spoluprácu so školou. Za účelom riešenia uvedeného problému kolízny opatrovník spolupracoval s Obecným úradom a ZŠ v obci L.. Otcovi maloletého dieťaťa boli telefonicky poskytnuté informácie o postupe pri zabezpečení plnenia povinnej školskej dochádzky maloletého. Matka s mal. U. žije v rodičovskom dome v L. XXX. V spoločnej domácnosti bývajú aj starí rodičia maloletého dieťaťa. Rodinný dom je poschodový, na prízemí sa nachádza kuchyňa, izba v ktorej sa mal. dieťa zdržiava cez deň, neobývaná izba, veľká špajza, kotolňa, na poschodí sa nachádza spálňa určená pre matku s dieťaťom, ďalšie 3 izby, WC, kúpeľňa. Hygiena domácnosti je na požadovanej úrovni. Dňa 18.6.2010 a dňa 22.7.2010 umožnila matka maloletého pracovníkom Oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Bardejove vstúpiť do domu za účelom prešetrenia bytových, rodinných a sociálnych podmienok. Pri prvej návšteve im matka maloletého ukázala izbu kde sa zdržiava maloletý počas dňa, za účasti maloletého. Nachádzala sa tam veľká manželská posteľ, dve skrine, v ktorých boli uložené hračky maloletého a kachľová pec. Pri druhej návšteve ich zaviedla matka maloletého do spálne, ktorú má maloletý spoločnú so svojou matkou na poschodí rodinného domu, spí s ňou na veľkej manželskej posteli, izba bola kompletne zariadená, pôsobila čisto, útulne, vyvetrane. Pri oboch návštevách maloletý ležal na veľkej manželskej posteli jednotlivých izieb, bol čisto a vhodne oblečený, mal zabezpečené základné hygienické potreby, v tvári bol trochu bledý, vlasy mal vpredu ostrihané, dlhšie, až po plecia. V čase návštev mal oblečený korzet, kvôli problémom s chrbticou, podľa tvrdenia matky korzet musí maloletý nosiť každý deň, umožňuje mu udržať rovnováhu a pomáha mu pri chôdzi, podobne ako korzet na obe nohy, ktoré používa občas. V domácnosti bolo zakaždým navarené, každý deň sa perie, aj napriek tomu, že maloletý ma čiastočne osvojené hygienické návyky, je sledovaný a plienkovaný. Podľa tvrdenia matky, dieťa sa dožaduje detského kolektívu, avšak udržiavaniu kontaktu s deťmi mu bráni jeho zdravotný stav, je ľahko unaviteľný, má problémy s chôdzou, vyžaduje si sústavný dohľad dospelaj osoby. V čase návštev pracovníkov Oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Bardejove sa s maloletým pracovníci pokúšali nadviazať kontakt. Maloletý sa im javil ako sympatické, nebojácne, spokojné dieťa, reagoval na všetky výzvy neartikulovanými rečovými zvukmi, hľadal oporu u matky a po odchode matky a starej matky z izby, dožadoval sa ich prítomnosti.

Zo znaleckého posudku č. 09/2011 zo dňa 07.04.2011 vypracovaného súdnym znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí J.. U. Č. vyplýva, že :

1/ osobnosť navrhovateľa - otca je výrazne extravertovane socializovaná, sangvinického temperamentu, spoločensky smelá, submisívna, mierna, prispôsobivá. Schopnosť kritického pohľadu na vlastné správanie je zachovaná. V popredí sú rysy správania spoločenský, prístupný, zhovorčivý,

2/ osobnosť odporkyne - matky je uzavretá, sangvinicko - flegmatického temperamentu, málo spontánna, dávajúca dôraz na sebaovládanie. Má diferencované morálne postoje. Vyrovnaná s osudom. Má tendencie disimulovať. Schopnosť kritického náhľadu na svoje správanie je znížená,

3/ osobnosť maloletého U. je infantilná, zvýšene sugestibilná. Kontakt s objektívnou realitou je narušený. Svoj podiel na tom má i sociálna izolácia maloletého. Jeho myslenie je málo výpravné a zabiehavé. Prítomná je porucha dynamickej a štruktúrne obsahovej stránky myslenia. Úroveň jeho rozumových schopností je v pásme ľahkej mentálnej retardácie,

4/ citové vzťahy maloletého k otcovi nie sú vytvorené. Nebol s ním prakticky od útleho detstva v kontakte a teda ani nebola príležitosť, aby si maloleté dieťa vytvorilo k otcovi nejaký citový vzťah.

Na otázku súdu, aby znalec zistil, aká je vzhľadom na pomerne dlhú dobu od odchodu otca zo spoločnej domácnosti a teda vzhľadom na pomerne dlhú dobu, keď sa otec so synom nestretával, či mohol vzniknúť prípadný negatívny postoj maloletého k otcovi, znalec uviedol, že :

ak maloleté dieťa nebolo od odchodu otca zo spoločnej domácnosti s ním v kontakte, nemalo možnosť si vytvoriť voči jeho osobe pozitívny ale ani negatívny postoj. Mohlo však dôjsť k ovplyvňovaniu jeho postoja k osobe otca zo strany jeho matky a starých rodičov. Zvýšená sugestibilita, úroveň intelektovej kapacity maloletého a vhodný prístup zo strany matky môže vytvárať podmienky pre bezproblémové stretávanie sa maloletého dieťaťa so svojim otcom.

Na otázku súdu, aby znalec zistil vzhľadom na výsledok šetrenia a s prihliadnutím na zdravotný stav maloletého dieťaťa, možnosť doporučeného styku maloletého s otcom, znalec uviedol, že vzhľadom na výsledky šetrenia a s prihliadnutím na zdravotný stav maloletého dieťaťa odporúča stretávanie sa maloletého s otcom v intervale jedenkrát v mesiaci za účasti matky maloletého, bez prítomnosti starých rodičov, mimo bydliska maloletého.

Iné skutočnosti týkajúce sa otázky úpravy práv a povinností otca ohľadne stretávania sa s maloletým dieťaťom okrem vyššie uvedeného znalec nezistil.

Podaním zo dňa 03.05.2011 otec maloletého uviedol, že nemá žiadne výhrady k znaleckému posudku, preto ponechal celé rozhodnutie na úvahe súdu, ktoré bude v plnej miere akceptovať. Pre neho je zadosťučinením, že sa celá vec pohla a že maloletý začal chodiť do školy a o jeho starostlivosť sa zaujíma UPSVaR Bardejov, ktorý matku v jeho starostlivosti kontroluje.

Podaním zo dňa 30.05.2011 otec maloletého poukázal na podanie zo dňa 03.05.2011. Uviedol, že na pôvodnom návrhu zo dňa 08.09.2009 netrvá a určenie styku v celom rozsahu ponecháva na úvahe súdu - v zmysle znaleckého dokazovania a doporučeného kolízneho opatrovníka.

Na pojednávaní dňa 17.06.2011 právny zástupca matky uviedol, že by vzhľadom na nejasné znenie znaleckého posudku a na problémy maloletého sa sústrediť navrhoval návrh zamietnuť, resp. konanie na určitú dobu prerušiť za účelom stabilizácie dieťaťa. Dieťa sa začína adaptovať, nechceli by tento proces nejakým spôsobom prerušiť. Vzhľadom na záujem maloletého stretávanie s otcom by asi nebolo vhodné. Taktiež si nevie predstaviť akým spôsobom by mal styk uvedený znalcom prebiehať a kde by sa mal uskutočňovať, keďže je takáto situácia, navrhli kontrolné znalecké dokazovanie. Tiež zabezpečia

vyjadrenie školy ohľadne štúdia maloletého a jeho adaptácii v nej a aktuálne vyjadrenie ohľadne psychického stavu od jeho psychológa.

Na pojednávaní dňa 17.06.2011 kolízna opatrovníčka uviedla, že navrhuje úpravu styku otca s maloletým tak ako to uviedol znalec. Ale keďže dieťa otca nepozná je potrebné, aby si k nemu vzťah budoval, avšak samozrejme za účasti matky a mimo domu. Navrhla frekvenciu styku raz za mesiac tak na jednu až dve hodiny. S kontrolným znaleckým dokazovaním súhlasila.

Z podania Základnej školy v L. zo dňa 26.10.2011 vyplýva, že maloletý navštevoval ich základnú školu :

šk. rok 2009/2010 - 1 ročník - nezúčastnil sa vyučovania ani jeden školský deň,

šk. rok 2010/2011 - opakoval prvý ročník, ale na plnenie povinnej školskej dochádzky nastúpil až v druhom polroku školského roka,

šk. rok 2011/2012 nenastúpil na ich základnú školu do druhého ročníka, navštevuje ZŠ P..

Zo správy Diagnostického centra v F. zo dňa 25.10.2011 vyplýva, že maloletý nebol v ich zariadení vyšetrovaný a nebola podaná žiadosť o poskytnutie odbornej pomoci.

Zo správy Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie v F.h zo dňa 24.10.2011 vyplýva, že maloletý nie je klientom ich centra.

Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov v rodine maloletého zo dňa 15.11.2011 bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu v Bardejove, sp. zn. 2 C 309/02 zo dňa 24.7.2002 bolo manželstvo rozvedené a na čas po rozvode manželstva maloletý U. bol zverený do výchovy a opaterky matky. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého po 1000,- Sk mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2.1.2003. Okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov č. k 2 C 309/02-19 zo dňa 24.7.2002 vo výroku o výživnom pre maloletého U. R. tak, že výživné zo strany otca H. V. zvýšil zo sumy 33,19 € / 1 000, - Sk / na sumu 100 € mesačne počnúc dňom 1.1.2009, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15 dňa, ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.3.2010. Otec si súdom určenú vyživovaciu povinnosť plní pravidelne v požadovanej sume. Na Okresnom súde v Bardejove prebieha konanie o úpravu styku otca s mal. dieťaťom, konanie sa vedie pod sp. zn. 2P 66/2009, nie je ukončené, v tejto veci bude ustanovený znalec z odvetvia klinickej psychológie detí za účelom vypracovania znaleckého posudku. Rozsudkom Okresného súdu v Bardejove, sp. zn. 6P 7/2010 zo dňa 17.2.2011 súd napomína matku maloletého U. R. - R. R. za ohrozovanie riadnej výchovy dieťaťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.7.2011. Na základe vydaného rozsudku bol vypracovaný

plán výkonu výchovného opatrenia, ktorý je súčasťou plánu sociálnej práce s rodinou a dieťaťom. Súd zhodnotí účinnosť výchovného opatrenia- napomenutia po 3 mesiacoch o právoplatnosti rozsudku. Okresný súd Bardejov uznesením č. k. OTP 12/2010-6 zo dňa 9.2.2010 v trestnej veci obvinenej R. R. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže rozhodol o ustanovení na výkon práv maloletého U. ako poškodeného v trestnej veci obvinenej R. R. opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove. Na Okresnom súde v Bardejove sp. zn. 1T 17/2011 sa vedie trestná vec obvinenej R. R. pre prečin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže, konanie nie je ukončené. ÚPSVaR bol v tejto veci vypočutý aj ako svedok. Maloletý U. R. na základe žiadosti matky o povolenie jeho individuálneho vzdelávania bol rozhodnutím riaditeľa Základnej školy s materskou školou v P.X. oslobodený od povinností dochádzať do školy v období od 5. 9.2011 do 30.6.2012 z dôvodu vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast zo dňa 02.09.2011. Rozhodnutím riaditeľa základnej školy s materskou školou v P. bolo maloletému U. R. povolené individuálne vzdelávanie v školskom roku 2011/2012. Z podania správy zo Základnej školy v P. je zrejme, že maloletý U. je žiak X. ročníka, vzdelávaný individuálne v rozsahu 3 hodín týždenne učiteľkou 1. stupňa, ktorá nie je špeciálny pedagóg a má logopedický kurz. Zo správy je ďalej zrejme, že úroveň spolupráce matky a školy je dobrá, zatiaľ nie sú žiadne problémy.

Matka maloletého dieťaťa uviedla, že maloleté dieťa do školy chodí každý pondelok v týždni, cestuje spolu s maloletým dieťaťom autobusom, vyučovanie začína od 10.00 hod. a končí o 13.30 hod. Matka je prítomná spolu s maloletým dieťaťom na vyučovaní, dieťaťa má vyčlenenú jednu triedu na vzdelávanie. Maloletého U. vyučuje H.. Z.. Matka zhodnotila spoluprácu so Základnou školou s materskou školou v P. na požadovanej úrovni, maloletý sa cíti v škole spokojne, dožaduje sa chodiť do školy. Maloletý U. je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a z dôvodu svojho ťažkého zdravotného postihnutia je odkázaný na opatrovanie. Opatruje ho jeho matka R. R., ktorej je poskytnutý peňažný príspevok na celodenné opatrovanie maloletého dieťaťa vo výške 261,12 € mesačne. Maloletému U. bol priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygienu, ktorého výške v súčasnosti je 17,62 € mesačne. Matka je poberateľkou Pnd vo výške 22,01 € mesačne. Matka s mal. U. žije v rodičovskom dome v L. XXX. V spoločnej domácnosti bývajú aj starí rodičia maloletého dieťaťa. Rodinný dom je poschodový, na prízemí sa nachádza kuchyňa, izba v ktorej sa mal. dieťa zdržiava cez deň, neobývaná izba, veľká špajza, kotolňa, na poschodí sa nachádza spálňa určená pre matku s dieťaťom, ďalšie 3 izby, WC, kúpeľňa. Hygiena domácnosti je na požadovanej úrovni. Šetrením pomerov v rodine dieťaťa nebola zo strany matky zistená zanedbaná starostlivosť v zabezpečovaní výživy, hygieny, zdravotnej starostlivosti a osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Matka uviedla, že otec dieťaťa si v roku 2011 plní súdom určenú výživovú povinnosť nepravidelne, uhrádza výživné až každý tretí mesiac. S maloletým dieťaťom nie je v žiadnom kontakte. Podľa matky maloletý U. otca nepozná, nemá s ním vytvorený žiaden vzťah, otec dieťaťa odišiel z domácnosti keď mal U. 3 mesiace. Matka dieťaťa odmieta akýkoľvek styk otca s maloletým dieťaťom. Otec dieťaťa H. V., nar. XX.X.XXXX dlhodobo žije a pracuje v zahraničí - vo Š.. Na základe prešetrených skutočností navrhol upraviť styk otca s maloletým dieťaťom v intervale jedenkrát v mesiaci vo frekvencii 1-2 hod. za prítomnosti matky, bez prítomnosti starých rodičov, mimo bydliska maloletého dieťaťa.

Z podania Základnej školy v P. zo dňa 13.12.2011 vyplýva, že maloletý je oslobodený od dochádzky do školy, je individuálne vzdelávaný. Momentálne pravidelne

dochádza do školy v sprievode matky na 3 hodiny týždenne. Jeho dochádzka od 05.09.2011 odkedy je žiakom školy, je pravidelná. Je vzdelávaný individuálne za prítomnosti matky. Jeho správanie v škole, vzhľadom na jeho zdravotný stav, je normálne. Výučba prebieha každý pondelok v čase od 11.00 hod. do 13.30 hod. a to za prítomnosti matky. Podľa vyjadrenia vyučujúcej učiteľky je žiak na vyučovaní pokojný. Chce sa učiť a teší sa z pokrokov.

Z predloženej správy J.. H. Č. zo dňa 14.03.2011 dňa 11.03.2011 vyplýva, že maloletý je žiakom so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami v dôsledku zdravotného znevýhodnenia. Obsahom tejto správy je hodnotenie žiaka vo vzťahu k vyučovaciemu procesu a jeho odporúčanie na individuálnu integráciu - začlenenie aj v školskom roku 2010/2011. Je konštatované, že žiak je naďalej oslobodený od dennej dochádzky do školy a bude sa vzdelávať minimálne 2 - 4 hodiny týždenne. V správe sa konštatuje jeho výrazný pokrok od 26.11.2009. Na zadané úlohy reaguje primerane, je ochotný spolupracovať, na otázky sa snaží odpovedať v rámci svojich možností. Reč je naďalej narušená. Zúčastňuje sa logopedických intervencií, čo mu veľmi pomáha pri rozvíjaní reči.

Na pojednávaní dňa 01.02.2012 právna zástupkyňa otca uviedla, že voči záverom znaleckého posudku nemajú výhrady, preto navrhujú, aby súd rozhodol v jeho zmysle. Rozhodnutie vo veci ponechávajú na úvahe súdu.

Na pojednávaní dňa 01.02.2012 právny zástupca matky uviedol, že zotrvávajú na ich prednesoch vo veci. Žiadajú, aby súd rozhodol v ich zmysle, teda, že nedoporučujú styk otca s maloletým dieťaťom.

Súdny znalec vypočutý vo veci na pojednávaní dňa 01.02.2012 uviedol, že pri vyhotovovaní znaleckého posudku vychádzal zo zdravotného stavu dieťaťa aj špecifickej situácie v jeho rodine. Dieťa bolo sociálne izolované, čo neprospieva jeho zdravému vývoju. Čo však neznamená, že matka ho zlé vychováva, práve naopak je veľmi obetavá. Dieťa však potrebuje mať aj iné sociálne impulzy, aby sa zdravo vyvíjalo. Aj z tohto dôvodu odporučil, aby sa dieťa s otcom stretávalo. Pri vyšetrovaní zistil, že do výchovy dieťaťa dosť zasahuje jeho stará matka. Zasahovala dokonca aj počas vyšetrenia pri vykonávaní znaleckého úkonu aj napriek tomu, že bola upozornená. Namietala napr. aj to, že s dieťaťom ostal pri vyšetrovaní

sám a vstúpila aj do miestnosti, kde matka vykonávala testy. Dieťa sa potrebuje sociálne vyvíjať, preto nemôže byť len v rodinnom prostredí. Počas vyšetrenia s ním dieťa bez problémov komunikovalo v rámci možnosti. Veľmi živo reagovalo aj keď komunikácia bola troška problematická vzhľadom k tomu, že málo rozpráva. Nebadal však na ňom, ani nezistil strach z cudzích ľudí alebo z otca. Víta kontakt. Počas vyšetrenia nezistil negatívny vzťah dieťaťa k otcovi, lebo dieťa otca ani nepozná. Nezistil nič čo by malo brániť v stretávaní sa maloletého s otcom a taktiež ani u otca neboli zistené žiadne obmedzenia, ktoré by bránili v jeho stretávaní sa s dieťaťom.

Na otázku súdu za akým účelom je vhodné stretávanie sa maloletého s otcom, znalec uviedol, že za účelom sociálnej adaptácie a vytvorenia si vzťahu s otcom.

Na otázku právneho zástupcu matky, na akú dobu raz mesačne navrhuje, aby stretnutie trvalo a kde by sa malo uskutočniť, znalec uviedol, že na otázku kde, je pre neho zložitá odpovedať, k tomu sa nevie vyjadriť. Ako doporučil v znaleckom posudku malo by sa to diať

za prítomnosti matky. Určil by stretávanie aj na celý deň, avšak samozrejme, aby boli rešpektované aj požiadavky dieťaťa, na jeho určitý denný režim, aby sa tento nenarušoval.

Na ďalšiu otázku právneho zástupcu matky, od akého okamihu odporúča upraviť styk otca s maloletým, znalec uviedol, že by ho navrhoval realizovať hneď od právoplatnosti rozsudku.

Právna zástupkyňa otca uviedla, že ponúkla aj dohodu ohľadne styku otca s dieťaťom a to na stretávanie sa aspoň raz štvrtročne a aby si matka sama určila miesto stretnutia, avšak matka ani na túto moju ponuku nepristúpila.

Právny zástupca matky uviedol, že v tejto situácii by navrhol prerušiť konanie na dobu 4 mesiacov a to z dôvodu, že maloletý začal chodiť do školy. V škole sa adaptoval a aby došlo aj k jeho ďalšej lepšej adaptácii a aj zmene správania v dôsledku toho, že sa stretáva aj so svojimi rovesníkmi by bolo v jeho záujme stretávanie sa s otcom odložiť. Ak súd nebude akceptovať tento návrh, navrhuje návrh zamietnuť.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 1, 2 cit. zák. rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 24 ods. 1, 3, 4 cit. zák. v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností, rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo

strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva najmä z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa.

Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi.

Po prevedenom dokazovaní súd dospel k záveru, že v danom prípade je potrebná úprava styku otca s maloletým U., keďže jeho rodičia spolu nežijú a na úprave styku otca s maloletým sa nedohodli. Matka bezdôvodne odmieta akýkoľvek kontakt otca s maloletým. Otec sa so synom vôbec nestretáva od jeho narodenia. Uvedené zhodne potvrdili obaja rodičia, aj kolízny opatrovník v rámci šetrenia pomerov v rodine maloletého. Matka ohľadne úpravy styku neprijala žiaden návrh na jeho úpravu zo strany otca, či jeho právnej zástupkyne. Otec sa chce stretávať s dieťaťom, aspoň raz za nejaký čas, keďže pracuje a žije vo Y...

Súd pri úprave styku otca s maloletým vychádzal predovšetkým zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom J. U. Č., z ktorého vyplýva, že vzhľadom na výsledky šetrenia a s prihliadnutím na zdravotný stav maloletého dieťaťa znalec odporúča stretávanie sa maloletého s otcom v intervale jeden krát v mesiaci za účasti matky maloletého, bez prítomnosti starých rodičov, mimo bydliska maloletého. Poukázal na to, že vhodný prístup zo strany matky môže vytvárať podmienky pre bezproblémové stretávania sa maloletého dieťaťa so svojim otcom (aj s prihliadnutím na jeho možné ovplyvňovanie k osobe otca zo strany jeho matky a starých rodičov a úroveň intelektovej kapacity maloletého). Maloletý nemá zatiaľ vytvorený vzťah k otcovi, keďže sa doposiaľ nestretávali, ani nebola príležitosť, aby si maloleté dieťa vytvorilo k otcovi nejaký citový vzťah. Osobnosť otca je výrazne extravertovane socializovaná, sangvinického temperamentu, spoločensky smelá, submisívna, mierna, prispôsobivá. Schopnosť kritického pohľadu na vlastné správanie je zachovalá. V popredí sú rysy správania spoločenský, prístupný, zhovorčivý. Osobnosť maloletého U. je infantilná, zvýšene sugestibilná. Kontakt s objektívnou realitou je narušený. Svoj podiel na tom má i sociálna izolácia maloletého. Jeho myslenie je málo výpravné a zabiehavé. Prítomná je porucha dynamickej a štruktúrne obsahovej stránky myslenia. Úroveň jeho rozumových schopností je v pásme ľahkej mentálnej retardácie. Súdny znalec uviedol, že pri vyhotovovaní znaleckého posudku vychádzal zo zdravotného stavu dieťaťa aj špecifickej situácie v jeho rodine. Nezistil nič čo by malo brániť

v stretávaní sa maloletého s otcom a taktiež ani u otca neboli zistené žiadne obmedzenia, ktoré by bránili v jeho stretávaní sa s dieťaťom. Počas vyšetrenia nezistil negatívny vzťah dieťaťa k otcovi, lebo dieťa otca ani nepozná. Dieťa sa potrebuje sociálne vyvíjať, preto nemôže byť len v rodinnom prostredí. Počas vyšetrenia s ním dieťa bez problémov komunikovalo v rámci možnosti. Veľmi živo reagovalo aj keď komunikácia bola troška problematická vzhľadom k tomu, že málo rozpráva. Nebadal však na ňom, ani nezistil strach z cudzích ľudí alebo z otca. Víta kontakt. Dieťa však potrebuje mať aj iné sociálne impulzy, aby sa zdravo vyvíjalo. Aj z tohto dôvodu odporučil, aby sa dieťa s otcom stretávalo. Dieťa bolo sociálne izolované, čo neprospieva jeho zdravému vývoju. Matka je veľmi obetavá. Znalec uviedol, že do jeho výchovy značne zasahuje stará matka maloletého.

Súd nemal pochybnosti o záveroch znaleckého posudku, so závermi súdneho znalca sa súd v plnom rozsahu stotožnil. Je v záujme maloletého, aby sa stretával aj so svojim otcom. Uvedené je v záujme jeho riadneho a zdravého vývoja, hlavne sociálneho vývoja dieťaťa. Dieťa nemôže byť sociálne izolované. Hlavne je potrebné vytvoriť aj vzťah maloletého k druhému rodičovi - jeho otcovi.

S prihliadnutím na vyššie uvedené závery súd upravil styk otca s maloletým tak, že otec maloletého je oprávnený stykať sa s maloletým U. každú poslednú sobotu v každý druhý kalendárny mesiac v roku v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. za účasti matky maloletého. Vzhľadom na špecifickú situáciu v rodine maloletého, jeho zdravotný stav a odporúčanie súdneho znalca súd rozhodol, že sa styk

bude uskutočňovať mimo bydliska maloletého a bez účasti starých rodičov maloletého s tým, že matka maloletého riadne na styk pripraví (teda fyzicky a psychicky) a s tým, že otec zabezpečí prevzatie maloletého s matkou pred bydliskom maloletého a zabezpečí ich návrat späť domov (s ohľadom na jeho zdravotný stav). Neboli zistené žiadne obmedzenia na strane dieťaťa ani otca, ktoré by bránili v jeho stretávaní sa s dieťaťom. Súd dospel k záveru, že takáto frekvencia styku otca s dieťaťom nemôže ohroziť jeho zdravotný ani psychický vývoj a že bude len v jeho záujme. Prihliadol pritom tak na zdravotný stav dieťaťa ako aj z toho vyplývajúce obmedzenia a názor kolízneho opatrovníka.

Vzhľadom k tomu, že v priebehu konania neboli produkované dôkazy, ktoré by odôvodňovali nariadenie ďalšieho znaleckého dokazovania / aj vzhľadom na výpoveď súdneho znalca, ako aj správy kolízneho opatrovníka, ktorý odporučil stretávanie sa maloletého s otcom /, súd zamietol aj ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania zo strany matky v tomto smere. Zo strany matky boli predložené dôkazy týkajúce sa vzdelávania sa maloletého, ktoré nemajú súvislosť s úpravou styku otca s maloletým. Iné dôkazy odôvodňujúce nariadenie ďalšieho dokazovania neboli súdu predložené a ani súdom zistené, ako je vyššie uvedené. Súd sa tiež nezaoberal návrhom na prerušenie konania, kvôli školskej dochádzke maloletého, nakoľko uvedené nesúvisí s úpravou styku otca s maloletým. Preto súd vo veci samej rozhodol.

Súd v tejto súvislosti poukazuje a poučuje rodičov maloletého v zmysle § 25 ods. 4 Zákona o rodine a to, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, lebo sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§205 ods.1 O.s.p).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

(205 ods.2 O.s.p.).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.